

נראה כי השלטון הסעודי, בהנהגתו של פייצל, החליט ללכת בדרך של רפורמות הדרגיות, בתחומים הפיסקליים והמנהליים. אין כל סימנים לכך כי עומדים להנהיג בקרוב גם רפורמות אשר מלבד שיפור מצבה של האוכלוסיה — בעיקר בתחום הכלכלי — יביאו גם לידי הענקת זכויות אזרחיות-מדיניות לתושבים.

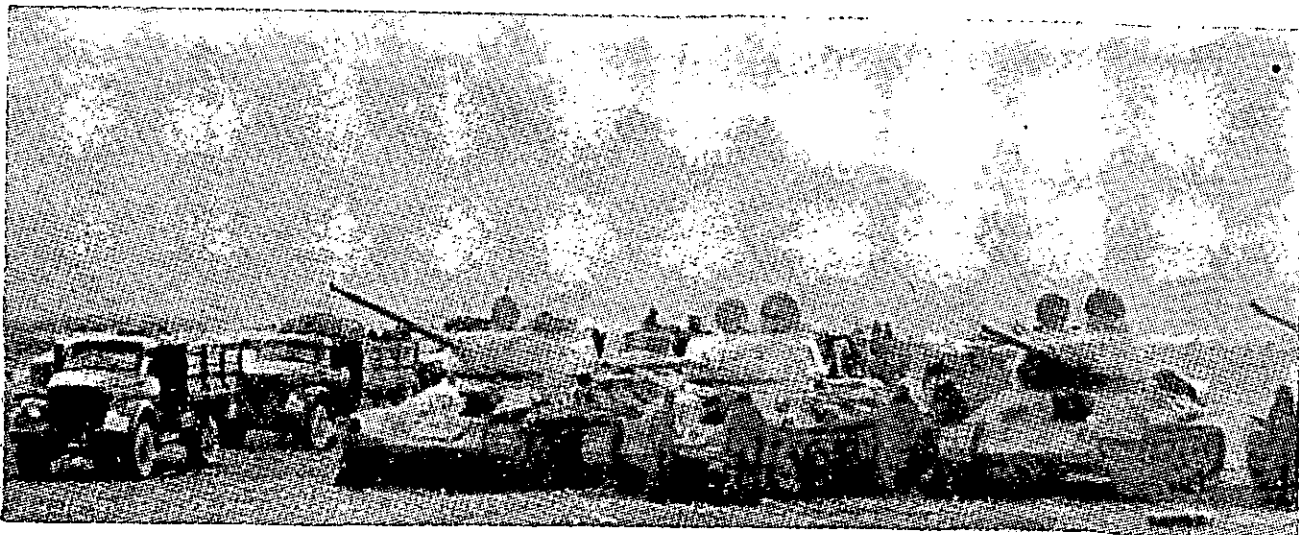
✱

במידה שניתן לעמוד על המתרחש והמתהווה לאחרונה בסעודיה, הרושם הוא כי טרם הבשילו שם כנראה תנאים שיביאו כבר עתה לסילוק המשטר המלוכני — על-כל-פנים, במידה שמדובר בכך ללא התערבות מבחוץ. אם כי יתכנו מעשי-מרי ומהומות מקומיות, הרי אין עדיין להבחין בכל כוח חברתי פנימי, בעל עצמה מספקת, שיהיה מסוגל למלא את החלל העתיד להינצר עם מיגורו של המשטר.

המשטר הסעודי עומד בפני דילמה. מצד אחד מופעל עליו לחץ חיצוני רב, ביחוד מצד המערב, התובע רפורמות, מעבר מהיר לדמוקרטיה ולמודרניזציה כללית, והרואה בכך את הדרך הבטוחה אשר תאפשר למדינה זו לעמוד בפני סכנות חיצוניות ופנימיות.

מצד שני, ברור לשליטים כי מעבר מהיר משלטון העריצות של בית-סעוד, אף למונרכיה קונסטיטוציונית, הרי בתנאיה המפגרים של סעודיה פרושו קודם-כל פתיחת השערים בפני פעולתם של גורמים העוינים את המשטר — וביחוד האלמנטים הנתמכים על-ידי קהיר; ואזי מופיעה ממילא הסכנה של מיגור השלטון הקיים ויתכן אף סכנה לקיומה העצמאי של סעודיה (שהרי לאחרונה העלו שלטונות תימן הרפובליקנית את הקריאה לסילוקו של משטר בית-סעוד ולהקמת פדרציה של חצי-האי ערב, דבר שהתגשמותו פרושה — הגמוניה מצרית ודאית על גוף מעין-זה).

„מלחמת-תימן“ — הריהי מלחמה של ניגודים, ממש-קוטביים, בין הצדדים-המתנגשים; ולא כל כך מבחינת טיבם החברתי והמדיני — כאשר באופים הצבאי, תכונות ציודם ואורחות לחימתם. על-כן מציגה מלחמה מוזרה זו ש-אלה מענינת: היכולים בכלל כוחות כה „קוטביים“, וכמעט חסרי „מכנה משותף“, להכריע זה את זה? מכל מקום, להתמודדות זו מלאו כבר שלוש-רבעי-שנה מבלי ששאלה זו זכתה למענה. יחידות מצריות המוצאות מתימן — מוחלפות; יריבי המצרים מתחל-פיח אולי אף הם בהרכבם (יש אומרים כי קיימת מעין „בורסה“ למקח-ומכר ב„נאמור-תם“ הפעילה של שבטים מסוימים); אך „ההצגה נמשכת“, על כל מחירה לתושבי תימן. מקצת מהניגודים שהוזכרו — משתק-פים מתוך התמונות שבעמוד זה. קצינים מצריים, על ציודם ואימונם הסובייטיים — הם המדריכים את „צבא הרפובליקה התימנית“, המתעתד, לפי הצהרותיו של מרשל סלאל, לכבוש את חצי-האי ערב כולו. ממילא רבה הסתירה בין ציודו של „מוצר-קע“ — כזה — לבין רובהו, חגורת-כדוריו ולבושו המסורתי הדל של איש-הרים תימני. ריכוזיהם-פיזוריהם של כאלה — ובנוף הנרמז בתמונה זו — לא תמיד יקל למחוך אותם. אפילו על-ידי כוח מרוכז-מאוד וכבד-חימוש. זאת הוכיח, בסוף חורף 1963, סיכומה של „מתקפת-מעריב“, שבספר הדרום-מזרחי של תימן, בה הופעלו כ-24 אלף אנשי-צבא מצריים ומערכת כוחות-משוריינים.

„הדים“

מיסע תימני